

12. klase 2. Ieskaite – **KULTUROLOĢIJA**

Vārds Uzvārds

/ _____
klaseTēma – **LATVIJAS TRADICIONĀLĀ KULTŪRA, SENLATVIEŠU
MATERIĀLĀ KULTŪRA UN VIDUSLAIKU TELPA****1. uzdevums. Nošķiriet pareizos un kļūdainos apgalvojumus! (16 punkti)**

Apgalvojums	P/N
1. Balti ir indoeiropiešu pirmtautas sens atzars.	
2. Latvieši, lietuvieši un igauņi mūsdienās tiek uzskatīti par baltu pēctečiem	
3. Ķemmes –bedrīšu keramika sniedz senākās liecības par baltu kultūras izpausmēm Latvijas teritorijā	
4. Gan saimi, gan dzimtu senlatviešiem veidoja savstarpēju radnieku kopums.	
5. Gulbūves ir senatnīgākas par stāvbūvēm.	
6. Āraišu pilskalnā šodien varam aplūkot restaurētu senlatviešu pili.	
7. Senlatviešu pils pamatā tika būvētas no koka konstrukcijām	
8. Rija senčiem bija vajadzīga labības uzglabāšanai.	
9. Pirtis senlatviešiem bija daudzfunkcionālas tāpat kā mūsdienu modernajā laikmetā.	
10. Mūsu ēras sākumā balti pamazām nomainīja klejotāju lopkopību pret zemkopību.	
11. Podnieku ripu mūsu ēras sākumā mūsu senči vēl nepazina	
12. Senlatviešu rotām tika piedēvēta arī maģiskā funkcija	
13. Senlatviešu mitoloģijā valda politeisms	
14. Dievību panteona priekšgalā stāv Pērkons	
15. Māra tiek uzskatīta par visu māšu māti	
16. Mēness mitoloģijā attēlots kā karavīru aizstāvis	

2.uzdevums. Ar pluszīmēm un mīnuszīmēm norādiet uz apgalvojumu pareizību, izlabojiet pieļautās kļūdas! (8 punkti)

Apgalvojums	+/-	Kļūdu labojums
1. Pie senajām baltu tautībām pieder kurši, lībieši, sēļi, zemgaļi un latgaļi.		
2. Baltu cilšu kultūras aizsākumi Baltijas reģionā datējami ar 3. gt. p.m.ē.		
3. Baltu priekšteči pārstāvēja auklas keramikas kultūru.		
4. Bagāto saimju vecākos devēja par labiešiem.		
5. Baltu ciltis pēc savas pamatnodarbošanās bija klejotāji – mednieki.		
6. Senie latvieši ticēja pēcnāves dzīves eksistencei.		
7. Senlatvieši nepraktizēja mirušo sadedzināšanas tradīciju.		
8. Par dižkūmām devēja jaundzimušo krusttēvu un krustmāti.		

3. uzdevums. Raksturojiet latvisko laika skaitīšanu! (6 punkti)

3.1. Pēc kāda principa darināti mēnešu nosaukumi?

3.2. Kā sadalīts mēnesis?

3.3. Kas netradicionāls nedēļas dienu nosaukumos?

4. uzdevums. Pabeidziet iesāktos teikumus par viduslaiku telpu Livonijā! (20 punkti)

1. Līdz ar vācu un tirgotāju ieplūšanu Latvijā sāka ražot _____

2. Viduslaikos parādījās jauna tipa ēkas _____

3. _____, _____, _____ pils bija izveidota sarežģīta apkures sistēma apsildīšanai ar silto gaisu.

4. Livonijas ordenim piederošās pils _____, _____ parasti celtas _____ veidā.

5. Lielākā daļa mūra piļu gājušas bojā 18. gadsimtā, tikai dažas no tām saglabājušās stipri pārbūvētas _____, _____.

6. 13. gadsimta bīskapa un ordeņa pils Rīgā, ordeņa pils Cēsīs un Siguldā celtas _____ stilā.

7. Baznīcās _____, _____, _____ vērojama stila pāreja no romānikas uz gotiku.

8. Latvijā attīstījās vēlīnās gotikas arhitektūra _____ gadsimtā.

9. Viduslaiku pilsētām Livonijā raksturīga _____ apbūve.

10. Ēkas tika izvietotas _____.

11. _____ Ievērojamākās ēkas Livonijas pilsētās bija _____.

VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI – 12. KLASES 2. IESKAITE

1. uzdevums. Tiek vērtētas izglītojamā zināšanas par senlatviešu materiālo kultūru. Vērtējums – 1 pareiza atbilde 1 punkts. Maksimāli iegūstamais punktu skaits uzdevumā ir – **16**.
 2. uzdevums. Tiek vērtētas izglītojamo zināšanas par tautu piederību un tradīcijām. Vērtējums – 1 pareiza atbilde 1 punkts. Maksimāli iegūstamais punktu skaits uzdevumā ir – **8**.
 3. uzdevums. Tiek pārbaudītas izglītojamā zināšanas un prasmes orientēties senlatviešu laika skaitīšanas tradīcijās. Izglītojams iegūst punktus par katru konkrēto, minēto piemēru latviskā laika raksturošanā. Maksimāli iegūstamais punktu skaits uzdevumā ir – **6**.
 4. uzdevums. Tiek pārbaudītas zināšanas par viduslaiku arhitektūru Livonijā. Katra pareizā atbilde tiek vērtēta ar 1 punktu. Maksimāli iegūstamais punktu skaits uzdevumā ir – **20**.
- Ieskaitē iegūstamais punktu skaits –50.**